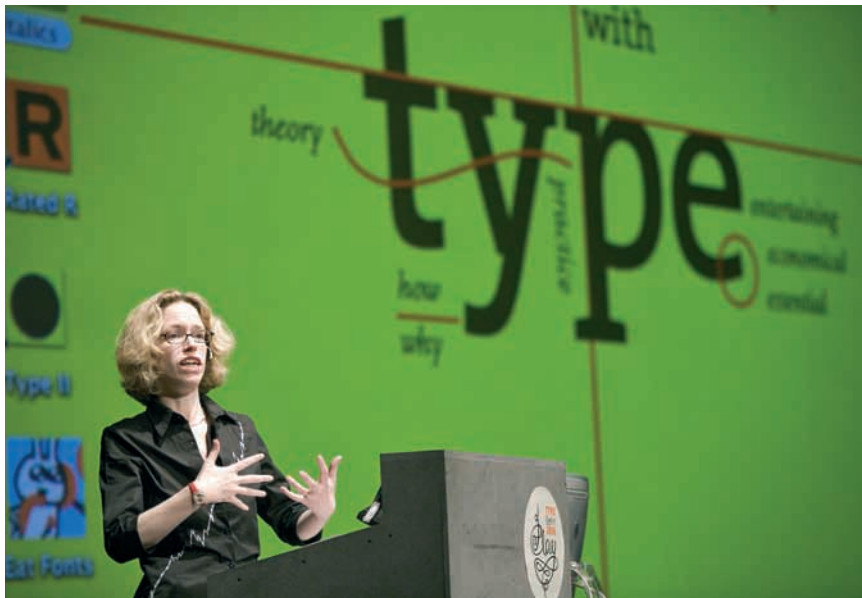

TypoBerlin2006

Ve dnech 18. až 20. května se konala v Berlíně v pořadí již 11. typografická konference s názvem TypoBerlin. Nejedná se o konferenci světového formátu, je určena zejména pro německy hovořící Evropu. Přednášející jsou však z celého světa a velká část přednášek se koná v angličtině.

Ellen Lupton

Konference se konala v příjemném a klidném prostředí berlínského „Haus der Kulturen der Welt“ a navštívilo ji zhruba 1100 účastníků, z toho 450 cizinců: Rakousko (205), Dánsko (90), Belgie (44), Holandsko (35), USA (18). Nejvzdálenější účastníci pocházeli z Barbadosu a Austrálie. Smutné je, že z Čech se zúčastnily jen tři osoby – a to novináři (Filip Blažek, Pavel Zelenka z časopisu Typo a já za Font).

Na konferenci vystoupilo 50 přednášejících. Každá přednáška měla vyhrazenou jednu hodinu čistého času. Přednášky byly rozděleny do 3 sálů. Největší sál s názvem „TYPOhall“ pojmul v několika případech stěžejních přednášek téměř všechny účastníky (kapacita sálu 1000 míst). Menší sály nazvané TYPOshow a TYPOlab byly určeny odhadem pro 150 a 50 lidí. Konferenci moderovali Simone Wolf, Alessio Leopardi, Albert Sommer a Heide Hackenberg. Vzhledem k tomu, že přednášky probíhaly ve všech sálech současně, měl každý účastník šanci vidět jen zhruba třetinu všech přednášek. Osobně jsem nedokázal pojmut víc než 6 přednášek za den.

Mottem letošní konference bylo „Play“ – Hraj (si). Příjemné bylo, že ji motto provázelo jen nenásilně. Konference se snažila podpořit designérskou hru a intuici. Účastníci byli do hry vtaženi hned v úvodu pomocí tištěného katalogu k akci. Fotografie přednášejících byly v programu vytištěny jen v hrubém rozlišení. Současně účastníci dostali

platíčko s fotografiemi, které si do programu dolepovali. Hra spočívala v tom, že nikdo nedostal všechny snímky a naopak mnoho z nich měl vícekrát – účastníci fotografie směňovali.

Hvězdy konference

Kalle Lasn (www.adbusters.org)

Úvodní přednáškou zahájil konferenci kanadský anarchista designu a kritik spotřební společnosti Kalle Lasn, který aktivně bojuje proti konzumnímu teroru a šílenství značek. Je zakladatel úspěšného časopisu „AdBusters“. Napsal knihy „Design Anarchy“ a „Culture Jamming“ a inicioval „Buy Nothing Day“ (Den bez nakupování) a „TV Turnoff Week“ (Týden bez televize). Lasn se na designéry dívá jako na mocné lidi, kteří dávají světu charakter. V průběhu přednášky otevřel téma jako „No Design“ prostředí, kterým vyzdvihoval krásy přírody, do které design nijak nezasáhl. Dále zmínil krizi identity, ve které se nacházejí designéři, dokladuje ji častou životní situací „Chtěl jsem být umělcem, ale stal jsem se grafickým designérem“. Ke konci se pro občany postkomunistické země stala přednáška těžko akceptovatelná díky výrokům typu „designér pomáhá kapitalistovi růst“ či „designéři jsou prostitute moderní doby“. I přes levicově laděný konec však byla přednáška skvělým vstupem do tří denního maratonu.

Kalle Lasn

David Carson

LettError

Publikum

Předsáli

David Carson (www.davidcarsondesign.com)

Tuto legendu asi netřeba představovat. Jeho řeč se točila kolem intuice a osobitosti grafického designéra. Přednáška nebyla moc dobrá ani zábavná. Navíc při ní Carson popíjel pivo, mlaskal do mikrofonu a celkově bylo cítit, že je se sebou velmi spokojený.

Přednášky

V následujících odstavcích najdete postřehy z nejzajímavějších přednášek. Vesměs jsou

Chip Kidd

to přednášky, které probíhaly v angličtině, protože simultánní překlad z němčiny do angličtiny byl velmi špatný. Vzhledem k překladu a tomu, že neumím německy, vyhledával jsem tedy přednášky v angličtině.

Inspirací starými designy nás provedl **Piet Schreuders**. Jeho práce se řídí heslem „look into the old and learn something new“ (ohlédněte se za starým a naučte se z něj nové).

Holandan **Donald Beekman** (www.dbxl.nl) nás svou přednáškou „Type, Drugs & Rock 'n' roll“ vtipně provedl světem hudebního a „smart drugs“ průmyslu. (Smart drugs jsou drogy, které lze chytrou klíčovou legálně vyrábět.) Donald se netají svým kladným vztahem k drogám a tak jejich obaly vytváří s osobním zaujetím.

Experimentálním paradoxem je projekt **Typeradio** (www.typeradio.org). Představili ho jeho tvůrci Underware studio (www.underware.nl), Donald Beekman a Liza Enebeis. Bylo založeno v roce 2004 s dovětkem „Type is speech on paper, Typeradio is speech on type“ (Písmo je slovo na papíře, Typeradio je slovo o písmu).

Skupina **eBoy** (www.eBoy.com) prezentovala nejnovější plakáty ze série města světa. Tato partička proslula zejména svým LEGO

Pixel-Part stylem. Po přednášce následovala v předsálí i autogramiáda.

Lektorka Maryland Institute College of Art, kurátorka a designérka **Ellen Lupton** (www.designwritingresearch.org) přednesla svůj příspěvek „Crimes against Typography“ (Zločiny typografie) s takovým zanicením, že z ní šel až strach. Svou přednáškou se tázala, zda písmena mají lidská práva (Do letterforms have human rights)? Velmi vtipně ukázala na

eBoy

nešvary typografie. Ellen si všechny získala natolik, že když se pak tyto nešvary objevily v následujících přednáškách, pomáhalo jí pískat celé publikum.

Americký novelista a grafický designér **Chip Kidd** (www.goodisdead.com) byl snad úplně nejzábavnějším přednášejícím. V přednášce nazvané „Closely Guarded Secret“ shrnul celý svůj život a provedl nás svým dílem. Ač jeho dílo není zrovna můj šálek kávy, jeho přednáška se mi velmi líbila. Bylo to téměř divadelní představení plné grimas a vtipu.

Úplným opakem byl **David Small**. Jeho projev byl velmi nudný. Když ukazoval, jak laseroval nápisy do okurek, uvažoval jsem, že (stejně jako mnozí) z přednášky odejdu. Dobře jsem však udělal, že jsem zůstal. Ve druhé části přednášky jsem se nestíhal divit matematickým modelům aplikovaným na vizuální hru s písmem... To, co David předvedl se nedá popsat. Pokud se s ním někdy setkáte, vydržte jeho ne moc zábavný projev, budete překvapeni.

Holandské duo Erik van Blokland a Just van Rossum je známé spíše pod názvem **LettError**. Prezentaci předváděli ze dvou notebooků na jednom plátně. Když psali různé přes sebe, měl člověk opravdu pocit Erroru. Když se na plátně objevil třetí kurzor (který všemožně škodil), zůstalo obecenstvu

tajemstvím zda to byl jejich záměr nebo zda se jim do přednášky opravdu někdo naboural.

Islandan **Hjalti Karlsson** a Němec **Jan Wilker** (www.karlssonwilker.com) založili studio na Manhattanu. Jsou natolik přirození a úspěšní, že se jim podařilo velmi brzy vydat o svém počínu knihu „TELLMEWHY: The First 24 Months of a New York Design Company“. Zajímavé je také jejich „spoken portfolio“, absurdní mluvené 26minutové portfolio si můžete poslechnout na jejich webu. Ve své přednášce prezentovali kalendář, který vytvořili během 12 dnů pro Srbsko, o kterém před jeho návštěvou nic nevěděli.

Organizace a vstupné

FontShop AG může být hrdý na to, že nárůst počtu účastníků od loňského roku je 30 % a že díky třetinovému podílu zahraničních účastníků se akce postupně stává konferencí evropského formátu.

Slabá účast resp. neúčast českých účastníků je pravděpodobně způsobena vysokou cenou vstupného.

Pořadatel nabízí širokou škálu vstupenek. Běžní účastníci zaplatí 395 €, 495 € nebo 595 €. Studenti mohou vstupenku pořídit za 195 €, 245 € nebo 595 €. V ceně je zahrnut oběd a svačina. Cena neobsahuje dopravu ani ubytování. Výše vstupného je závislá na předstihu, se kterým se zaregistrujete.

Čím dříve provedete svou registraci, tím nižší cena je.

Závěr

Má představa o obsahu přednášek typografické konference byla poopravena. Překvapilo mě, že se objevilo velmi málo čistě typografických přednášek – obsah konference je tedy spíše pro grafiky než pro tvůrce písma.

Součástí konference jsou i výstavy a doprovodné akce probíhající v předsálí. Jako bonus si účastníci z akce přivezou pěknou hromádku vzorníků písem. Nejsmutnější mi připadalo, že některé přednášky byly jen prezentacemi portfolia. Myslím, že by přednášející měli mít vždy nějaké téma, které by bylo obecně přínosné. Rozkolísanou úroveň přednášek však zcela přebilo pár vynikajících příspěvků (namátkou Ellen Lupton a Chip Kidd). Ptáte-li se, zda bych jel na tuto konferenci znovu, tak odpovídám rozhodně ano. Tolik inspirace ve třech dnech zažijete málokdy.

TypoBerlin2007

Příští ročník se kvůli rekonstrukci bude konat od 17. do 19. května v kongresovém centru přímo na Alexanderplatzu. Podrobný program a další informace o konferenci naleznete na webu www.tytoberlin.de. Pokud vás akce zaujala, tak pro rezervace levnějších vstupenek sledujte web s nejméně půlročním předstihem!

Jan Tippman
foto: gerhardkassner.de